

Viktig Information från smittskydd Västernorrland – ökat antal fall av iGAS (invasiva grupp A-streptokocker)

2024-01-16 09:03

Ny statistik från Folkhälsomyndigheten visar att antalet rapporterade fall med invasiva grupp A-streptokocker, iGAS, kraftigt ökat under 2023 och nu ligger på den högsta nivån sedan iGAS blev anmälningspliktig 2004.

Infektionen räknas som invasiv vid förekomst i normalt steril lokal som i blod, ledvätska eller likvor. Dessutom ska iGAS anmälas vid toxic chock, nekrotiserande fasciit samt vid barnsängsfeber.

Ökningen av iGAS gäller hela landet och bara sedan årsskiftet har det hittills rapporterats 6 fall inom region Västernorrland i januari. Det är ingen speciell stam som cirkulerar utan statsepidemiolog Magnus Gisslén tror att isoleringen under pandemin lett till lägre immunitet i befolkningen. Bidragande orsak kan också vara att influensa, covid-19 och RSV för närvarande har stor spridning, då man vet att luftvägsvirus och samtidig infektion med grupp A-streptokocker ökar risken för invasiv sjukdom.

Fallen har ökat både hos vuxna och hos barn, där 141 av de 1327 rapporterade fallen under 2023 var barn mellan 0 till 9 år. iGAS kan drabba alla åldersgrupper och för övrigt helt friska personer även om de flesta som drabbas är äldre.

Viktigt att veta för vården

Vi går nu ut med information till vården för att öka medvetenheten kring iGAS och höja beredskapen då diagnosen kan vara lömsk till en början men snabbt ha ett fulminant förlopp. Infektioner med grupp A-streptokocker är vanligt förekommande. De allra flesta som insjuknar får milda symtom som feber eller halsont. Streptokocker kan även orsaka ytliga hudinfektioner och halsfluss. Vissa individer, framförallt yngre och ungdomar, kan vara asymtomatiska bärare och då oftast i svalget.

Det är viktigt att kunna identifiera patienter med svår streptokockinfektion via triagering både inom slutenvården och primärvården. Speciell uppmärksamhet ombedes vid så kallad bifasiskt insjuknande samt om någon inom familjen nyligen haft streptokockinfektion då risken för invasiv sjukdom ökar. Bifasiskt insjuknande innebär en hastig försämring efter en tid med övre luftvägsinfektion vilket kan tyda på lunginflammation.

Vid misstanke om svår streptokockinfektion bör handläggning av patienten ske utan dröjsmål i enlighet med sepsisomhändertagande. Det är av yttersta vikt att påbörja lämplig antibiotikabehandling omedelbart för att minska risken för allvarliga komplikationer och dödlighet. Grupp A streptokocker är aldrig resistent mot penicillin, vid vissa tillstånd rekommenderas även tillägg av klindamycin och/eller immunoglobulin. Kontakt med infektionsbakjour rekommenderas vid svår sjukdom.